

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U004193

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 01-12-2025

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зделова Ганна Стефанівна

2. Hanna S. Zdelova

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2436-176X

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 65141 Медицина

Дата захисту: 12-12-2024

Спеціальність за освітою: Лікувальна справа

Місце роботи здобувача: Державна наукова установа "Центр інноваційних технологій охорони здоров'я" Державного управління справами

Код за ЄДРПОУ: 45633922

Місцезнаходження: вул. Верхня, Київ, 01014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Державне управління справами

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 06

Повне найменування юридичної особи: Державна наукова установа "Центр інноваційних технологій охорони здоров'я" Державного управління справами

Код за ЄДРПОУ: 45633922

Місцезнаходження: вул. Верхня, Київ, 01014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Державне управління справами

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державна наукова установа "Науково-практичний центр профілактичної та клінічної медицини" Державного управління справами

Код за ЄДРПОУ: 05415786

Місцезнаходження: вул. Верхня, Київ, 01014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Державне управління справами

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.37, 76.29.56, 76.75

Тема дисертації:

1. Медико-соціальне обґрунтування удосконалення офтальмологічної допомоги пацієнтам, які хворіють на цукровий діабет
2. Medical and social justification for improving ophthalmological care for patients with diabetes mellitus

Реферат:

1. Наукова робота виконана відповідно до визначеної мети – здійснити медико-соціальне обґрунтування удосконалення офтальмологічної допомоги пацієнтам, які хворіють на цукровий діабет. Досягнення мети відбувалося на основі структурованої на послідовні етапи програми дослідження, на кожному з яких виконувались поставлені завдання, на основі обраної автором методології та з використанням загальнонаукових і спеціальних методів дослідження: системного підходу і аналізу, бібліосемантичного, епідеміологічного, медико-статистичного, соціологічного, контент-аналізу, SWOT – аналізу, моделювання, графічного, експертних оцінок. Показано, що в світі від порушень зору страждають 285 млн осіб, з яких 39 млн уражені сліпотою і 246 млн мають знижений зір. Хвороби очей мають велике медико-соціальне і економічне значення. Глобальні збитки від зниження продуктивності праці внаслідок хвороб органу зору

оцінюються в 411 млрд дол. США щороку. У дітей молодшого віку з важкими та незворотніми порушеннями зору може виникати затримка психо-емоційного, моторного, мовленевого та соціального розвитку, у дорослих – депресія і тривожні розлади, у людей похилого віку – труднощі при ходьбі, підвищений ризик падінь і переломів. Основними причинами порушень зору і сліпоти є аномалії рефракції, катаракта, діабетична ретинопатія, глаукома, вікова макулярна дегенерація. Утрата зору зустрічається частіше в людей старше 50 років (ВООЗ, 2006; 2013; 2019; 2023). Результатами управлінського аудиту, проведеного в ДНУ «НПЦ ПКМ» ДУС в частині оцінки якості профілактичних медичних оглядів дорослого населення віком старше 18 років та виявлення пацієнтів з діабетичною ретинопатією встановлено, що направлення пацієнтів лікарем-ендокринологом для консультативного огляду лікарем-офтальмологом міститься у 312 ф. 025/о, або в 30% записів. Інформація про проведення консультативного огляду лікарем-офтальмологом міститься у 778 ф. 025/о (75,6%) пацієнтів. Результати визначення рівня глікованого гемоглобіну представлені в 969 (93,26%) ф. 025/о, а результати рівня глюкози крові (натще) – у 1039 (100,0%) ф. 025/о. Одержані результати засвідчили недостатній рівень якості організації проведення диспансерного нагляду визначеної групи пацієнтів, низький рівень комунікацій між лікарями, задіяними до медичної допомоги і профілактичних заходів серед визначеного контингенту пацієнтів, прикріпленим для медичного обслуговування до ДНУ «НПЦ ПКМ» ДУС. Узагальнення результатів власного дослідження, досвід реалізації програм скринінгу діабетичної ретинопатії у переважній більшості країн Європи, рекомендації ВООЗ з профілактики, ранньої діагностики, лікування, реабілітації та організації комплексного надання офтальмологічних послуг пацієнтам з хворобами органу зору, в т. ч., обумовлених цукровим діабетом, покладались в основу медико-соціального обґрунтування, розробки та впровадження окремих елементів функціонально-організаційної моделі удосконалення офтальмологічної допомоги пацієнтам, які хворіють на цукровий діабет.

2. The dissertation was carried out in accordance with the defined goal – to provide medical and social justification for improving ophthalmological care for patients with diabetes mellitus. The achievement of the goal was based on a structured research program divided into sequential stages, at each of which the set tasks were performed according to the author's chosen methodology and using general scientific and specialized research methods: system approach and analysis, bibliosemantic, epidemiological, medical-statistical, sociological, content analysis, SWOT analysis, modeling, graphical methods, and expert evaluations. It has been shown that 285 million people worldwide suffer from vision impairments, of which 39 million are affected by blindness and 246 million have reduced vision. Eye diseases have significant medical, social, and economic implications. The global losses from reduced productivity due to eye diseases are estimated at USD 411 billion annually. In young children with severe and irreversible vision impairments, there may be delays in psycho-emotional, motor, speech, and social development; in adults, depression and anxiety disorders may occur; and in the elderly, there may be difficulties in walking, an increased risk of falls and fractures. The main causes of vision impairment and blindness are refractive errors, cataracts, diabetic retinopathy, glaucoma, and age-related macular degeneration. Vision loss is more common in people over the age of 50 (WHO, 2006; 2013; 2019; 2023). The results of a management audit conducted at the State Institution of Science «Research and Practical Center of Preventive and Clinical Medicine» State Administrative Department, focusing on the quality of preventive medical examinations for adults over 18 years old and the identification of patients with diabetic retinopathy, revealed that referrals from endocrinologists for ophthalmological consultations were recorded in only 30% of Form 025/o entries. Information on the ophthalmological consultation was included in 75.6% of Form 025/o records. Results for glycosylated hemoglobin levels were provided in 93.26% of Form 025/o records, while results for fasting blood glucose levels were present in 100.0% of Form 025/o records. These findings indicate a deficient level of organization in the follow-up care of this patient group, and a low level of communication among the healthcare providers involved in medical care and preventive measures for patients assigned to the State Institution of Science «Research and Practical Center of Preventive and Clinical Medicine» State Administrative Department. The summary of the research results, the experience of implementing diabetic retinopathy screening programs in most European countries, and WHO recommendations on prevention, early diagnosis, treatment, rehabilitation, and organization of comprehensive ophthalmological services for patients with eye diseases, including those related to diabetes mellitus, formed the

basis for the medico-social justification, development, and implementation of specific elements of a functional-organizational model for improving ophthalmological care for patients with diabetes mellitus.

Державний реєстраційний номер ДіР: 0122U000232

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- D. D. Diachuk Analysis of indicators of the dynamics and prevalence of the main classes of chronic non-infectious diseases (on the example of the analysis of the work indicators of a multiprofessional health care facility) / D.D. Diachuk, A.S. Zdelova, Yu. Yashchenko, R. P. Tkachenko, V. Y. Burko // Wiadomości Lekarskie. VOLUME LXXV, ISSUE 11 PART 1, NOVEMBER 2022 P. 2574-2580 DOI: 10.36740/WLek202211103
- Дячук Д. Д. Оцінка готовності багатопрофільного закладу охорони здоров'я до впровадження нових організаційних форм надання офтальмологічної допомоги дорослому населенню (результати маркетингового дослідження) / Дячук Д. Д., Зделова Г. С. // Клінічна та профілактична медицина. 2022. № 4 С. 6-12 [https://doi.org/10.31612/2616-4868.4\(22\).2022.01](https://doi.org/10.31612/2616-4868.4(22).2022.01)
- D. D. Diachuk Experience of integrated management of patients with diabetic retinopathy (example of analysis of performance indicators of a multi professional healthcare facility) / Dmytro D. Diachuk, Anna S. Zdelova, Mykhailo D. Diachuk // Wiad Lek. 2023;76(4):838-842 DOI:10.36740/WLek202304121 <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/37226624/>
- Офтальмологічна допомога в Україні. Стан та перспективи удосконалення (огляд літератури) / Г. С. Зделова // Журнал «Клінічна та профілактична медицина» № 1 2023. С. – 78-75 DOI: [HTTPS://DOI.ORG/10.31612/2616-4868.1\(23\).2023.11](https://doi.org/10.31612/2616-4868.1(23).2023.11)
- Research of the quality of life of patients with diabetic retinopathy / H. Zdielova // Журнал «Клінічна та профілактична медицина» № 5 2023. С. – 69-73.
- Дячук Д.Д., Зделова Г.С., Дячук М.Д. / Спосіб інтегрованого ведення пацієнтів з діабетичною ретинапатією // ПЕРЕЛІК наукової (науково-технічної) продукції, призначеної для впровадження досягнень медичної науки у сферу охорони здоров'я (Випуск 10) Реєстр. № 131/10/24 С. 105-107.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0122U000232

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дячук Дмитро Дмитрович
2. Dmytro D. Diachuk

Кваліфікація: д. мед. н., академік

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4583-4909

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна наукова установа "Центр інноваційних технологій охорони здоров'я" Державного управління справами

Код за ЄДРПОУ: 45633922

Місцезнаходження: вул. Верхня, Київ, 01014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Державне управління справами

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Любінець Олег Володимирович

2. Oleh V. Lyubinets

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.02.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5036-6268

Додаткова інформація: Scopus Author ID: 57191277886

Повне найменування юридичної особи: Державне некомерційне підприємство "Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького"

Код за ЄДРПОУ: 02010793

Місцезнаходження: вул. Пекарська, Львів, 79010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Голованова Ірина Анатоліївна

2. Iryna A. Holovanova

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.02.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 43937407

Місцезнаходження: вул. Шевченка, Полтава, Полтавський р-н., 36011, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Паламар Борис Іванович

2. Borys Palamar

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.02.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2510-0713

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кондратюк Наталія Юріївна

2. Natalia Y. Kondratiuk

Кваліфікація: к.мед.н., доц., 14.02.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6669-7619

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна наукова установа "Центр інноваційних технологій охорони здоров'я" Державного управління справами

Код за ЄДРПОУ: 45633922

Місцезнаходження: вул. Верхня, Київ, 01014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Державне управління справами

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Горачук Вікторія Валентинівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Горачук Вікторія Валентинівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Данченко Діана Євгеніївна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна